

Zasadnutie komisie pre pamätihodnosti obce Bohdanovce nad Trnavou zo dňa 09.12.2025.

Prítomní: Miroslav Nádaský, Boris Janto, Ivan Palšovič,

Ospravedlnení: Jozef Kozoň, Bc. Monika Kovárová

Hostia: Ivan Bočko – starosta obce

1, Komisia zasadala v súlade s ročným plánom stretnutí. Prítomných privítal predseda komisie Miroslav Nádaský. Na prerokovanie boli prednesené jednotlivé témy.

2, O slovo sa prihlásil člen komisie Boris Janto, ktorý oboznámil prítomných s činnosťou týkajúcou sa pamätihodností obce.

Dňa 27.11.2025 sa uskutočnila predbežná obhliadka kostola, za účelom pamiatkového výskumu pred plánovanou rekonštrukciou fasády. Prítomní boli: Mgr. Žofia Geričová – KPÚ Trnava, výskumníčka Ing. Arch. Jaroslava Žuffová, farár František Mrkva a Boris Janto. Aj keď kostol nie je vo vlastníctve obce, je zapísaný ako pamätihodnosť. Aj v záujme obce je, aby bola pamiatka obnovená v súlade s pokynmi KPÚ Trnava.

3, Starosta obce oboznámil prítomných o plánovanom projekte opätovného umiestnenia pamätníka prvej svetovej vojny, ktorý je v rozloženom stave dočasne umiestnený na cintoríne.

Nový projekt počíta s umiestnením pamätníka prvej svetovej vojny, ktorý má byť doplnený o sochy vojakov z pamätníka druhej svetovej vojny. Pamätná tabuľa padlých v druhej svetovej vojne / SNP, má byť spolu s tabuľou na pamiatku násilnej kolektivizácie, umiestnený na cintoríne. Obe tabule majú byť súčasťou plánovaného urnového hája.

Komisia zásadne nesúhlasí s riešením rozdelenia pamätníka druhej svetovej vojny / SNP na dve časti, pričom každá má byť umiestnená na inom mieste.

Dôvod:

Pomník prvej svetovej vojny je dielom sochára Miroslava Haraštu. Zhotovený a odhalený bol v roku 1930. Umiestnený bol pôvodne pred budovou školy.

Pamätník druhej svetovej vojny je dielom sochára Jána Koniareka. Tvorí ho sochy slovenského partizána a sovietskeho vojaka, medzi ktoré bola umiestnená tabuľa s menami padlých. Pomník bol slávnostne odhalený 28.10.1950.

Oba pamätníky sú námetovo, časovo a autorsky rozdielne a vytvorené na spomienku rozdielnej historickej udalosti. Druhý pamätník sa skladá z troch častí, ktoré však tvoria jeden celok – dve sochy a pamätnú tabuľu.

V posledných rokoch síce boli súsošia taktiež zmiešané, ale pri sochách bola situovaná aj pamätná tabuľa na udalosti druhej svetovej vojny / SNP, čím bola zabezpečená kompletnosť diela, aj keď v inom rozložení. V navrhovanom riešení by sa pamätná tabuľa ocitla bez súsošia vojakov. Naopak, časovo nestotožniteľná socha vojaka so samopalom typu „Špagin“ má

pripomínať udalosti prvej svetovej vojny. To je v úplnom rozpore z historického, estetického aj logického pohľadu.

4, Komisia sa zaoberala najstarším stojacim krížom z roku 1740. Kríž sa po domovej výstavbe ocitol v nevhodnej pozícii, medzi domami 205/1 a 204/3 na Kopcovej ulici. Starosta obce informoval o možnej prekládke o cca 20 m, na plánovanú kruhovú plochu križovatky Kopcová / Na vršku.

Komisia ukladá starostovi obce:

a, zistiť vlastníka parcely na ktorej stojí kríž v súčasnosti

b, zistiť možnosť prekládky kríža, vzhľadom na aktuálny stav pamiatky

5, V diskusii sa členovia komisie zaoberali rôznymi témami, ktoré budú predmetom ďalšej činnosti komisie.

Zapísal: Boris Janto